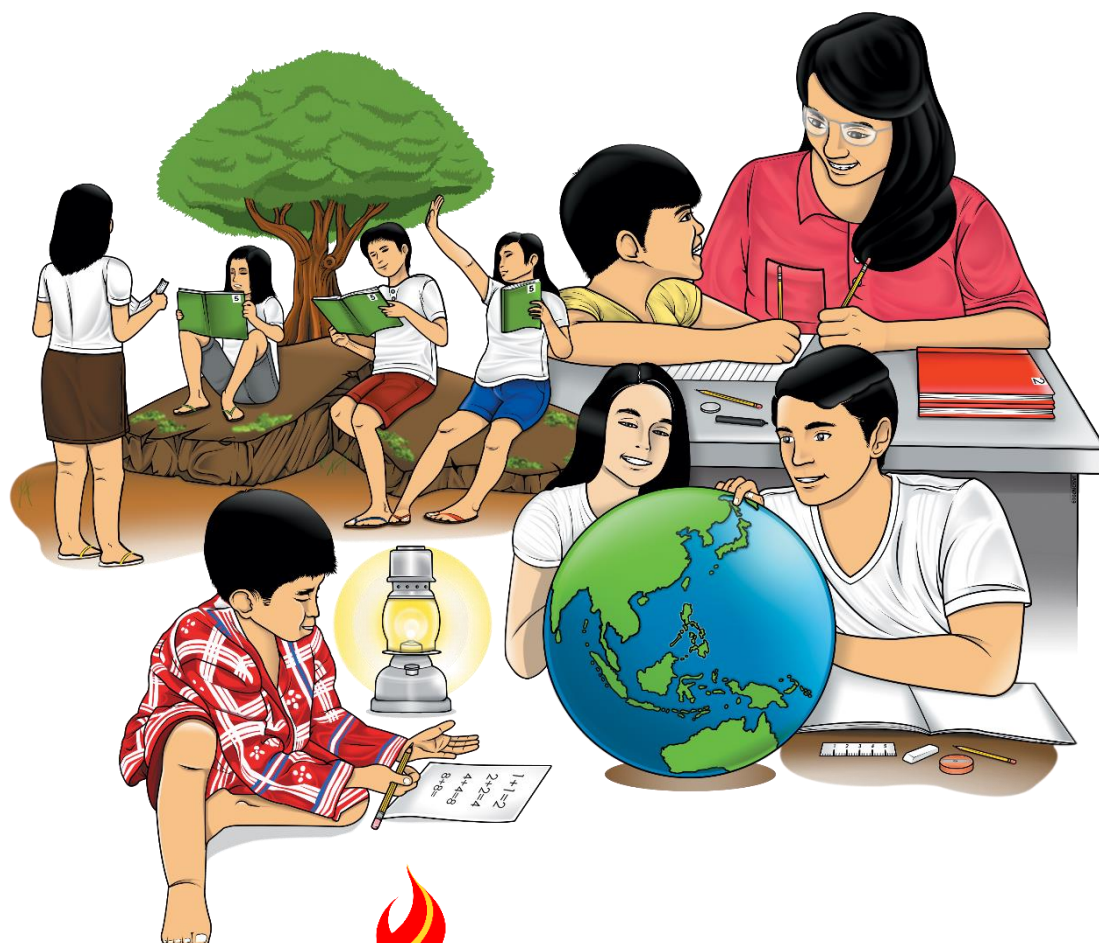

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 7:
Ang Panahon at Kalamidad
Sa Sariling Komunidad

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Araling Panlipunan – Ikalawang Baitang

Alternative Delivery Mode

Unang Markahan – Modyul 7: Ang Panahon at Kalamidad sa Sariling Komunidad **Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Mga Bumuo

Manunulat : Mary Ann P. Abello
Patnugot : Rebecca K. Sotto, PhD
: Helen G. Laus, EdD
: Marie Ann C. Ligsay, PhD
Tagasuri : Lily Beth B. Mallari
: Angelica M. Burayag, PhD
Tagaguhit : Christopher S. Carreon
Tagalapat : Rachel P. Sison

Tagapamahala:

Nicolas T. Capulong, PhD, CESO V
Librada M. Rubio, PhD
Ma. Editha R. Caparas, EdD
Nestor P. Nuesca, EdD
Robert E. Osongco, EdD
Lily Beth B. Mallari
Rebecca K. Sotto, PhD

Inilimbag sa Republika ng Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon III

Office Address: Matalino St., Government Center, Maimpis, City of San Fernando

Telefax: (045) 598-8580 to 8

Office Address: region3@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 7:
Ang Panahon at Kalamidad
Sa Sariling Komunidad

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Ang Panahon at Kalamidad sa Sariling Komunidad**.

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Ang Panahon at Kalamidad sa Sariling Komunidad**.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa mapatnubay at malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.

6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Alamin

Ang modyul na ito ay naglalaman ng mga gawain na makatutulong sa mag-aaral upang maunawaan ang mga paksa tungkol sa panahon at kalamidad na nararanasan sa sariling komunidad.

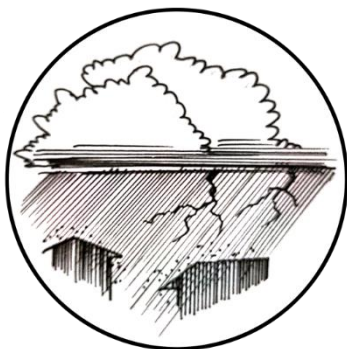
Inaasahan na maipamamalas ng mag-aaral ang mga sumusunod:

1. nailalarawan ang panahon at kalamidad na nararanasan sa sariling komunidad;
2. natutukoy ang iba't ibang uri ng panahong nararanasan sa sariling komunidad;
3. nakabubuo ng simpleng ulat ukol sa kalagayan ng panahon sa sariling komunidad;
4. maging responsableng mag-aaral at handa sa anumang panahon at kalamidad sa maaaring maranasan sa hinaharap.

Subukin

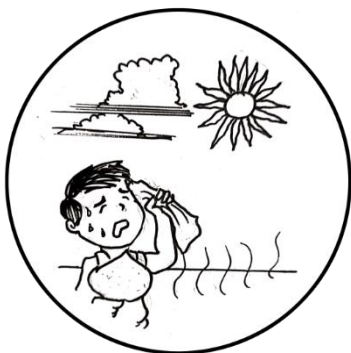
Kilalanin ang mga nasa larawan. Isulat ang sagot sa kahon.

1.

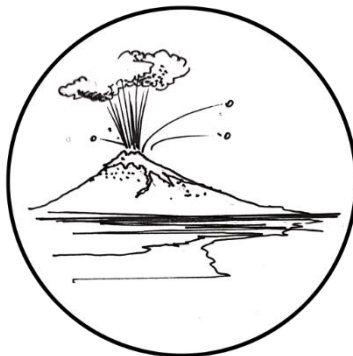
2.

3.

4.

5.

Aralin

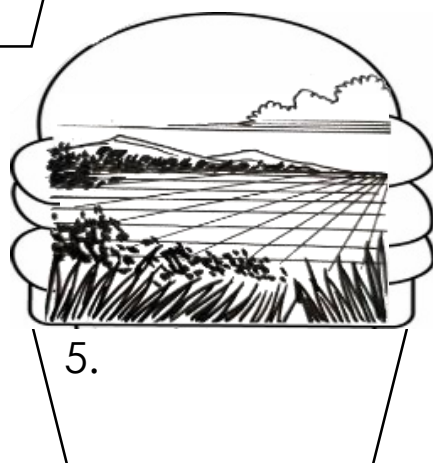
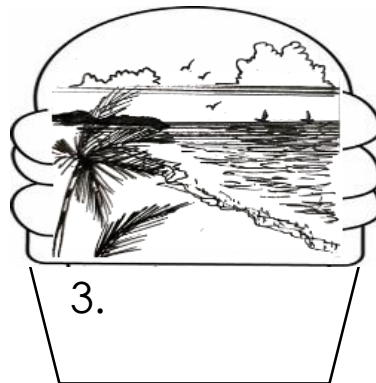
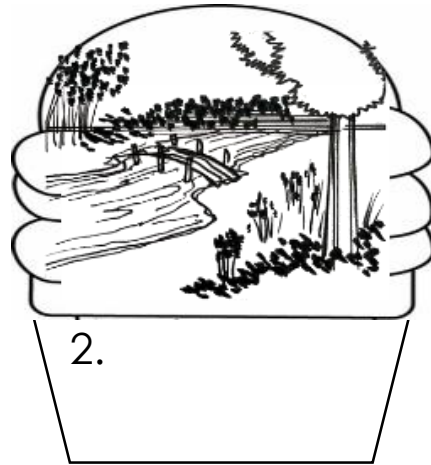
1

Panahon at Kalamidad sa Sariling Komunidad

Balikan

Isulat kung anong anyong lupa at anyong tubig ang nasa larawan.

Tuklasin

May ibat-ibang panahon at kalamidad ang nararanasan sa bawat komunidad. Maaaring maging sanhi ito ng pagkasira ng mga ari-arian o pagkawala ng buhay ng tao. Mahalagang malaman natin ang uri ng panahon at mga kalamidad na maaaring maranasan natin sa hinaharap. Basahin ang ulat-panahon ni Perle.

Magandang araw. Ako nga pala si Perle na mag-uulat tungkol sa lagay ng panahon ngayong araw.

Maaliwalas ang panahon ngayon. Matindi ang sikat ng araw. Inaasahang magiging maalinsangan sa panahon. Maraming maaaring gawing aktibidad sa labas ng bahay.

Iwasan ang pagbibilad ng matagal sa araw dahil maaari kang magkasakit dulot ng matinding init sa labas.

Ugaliing magdala na payong o anumang gamit laban sa init ng araw o ulan dahil sa pabagobagong panahon.

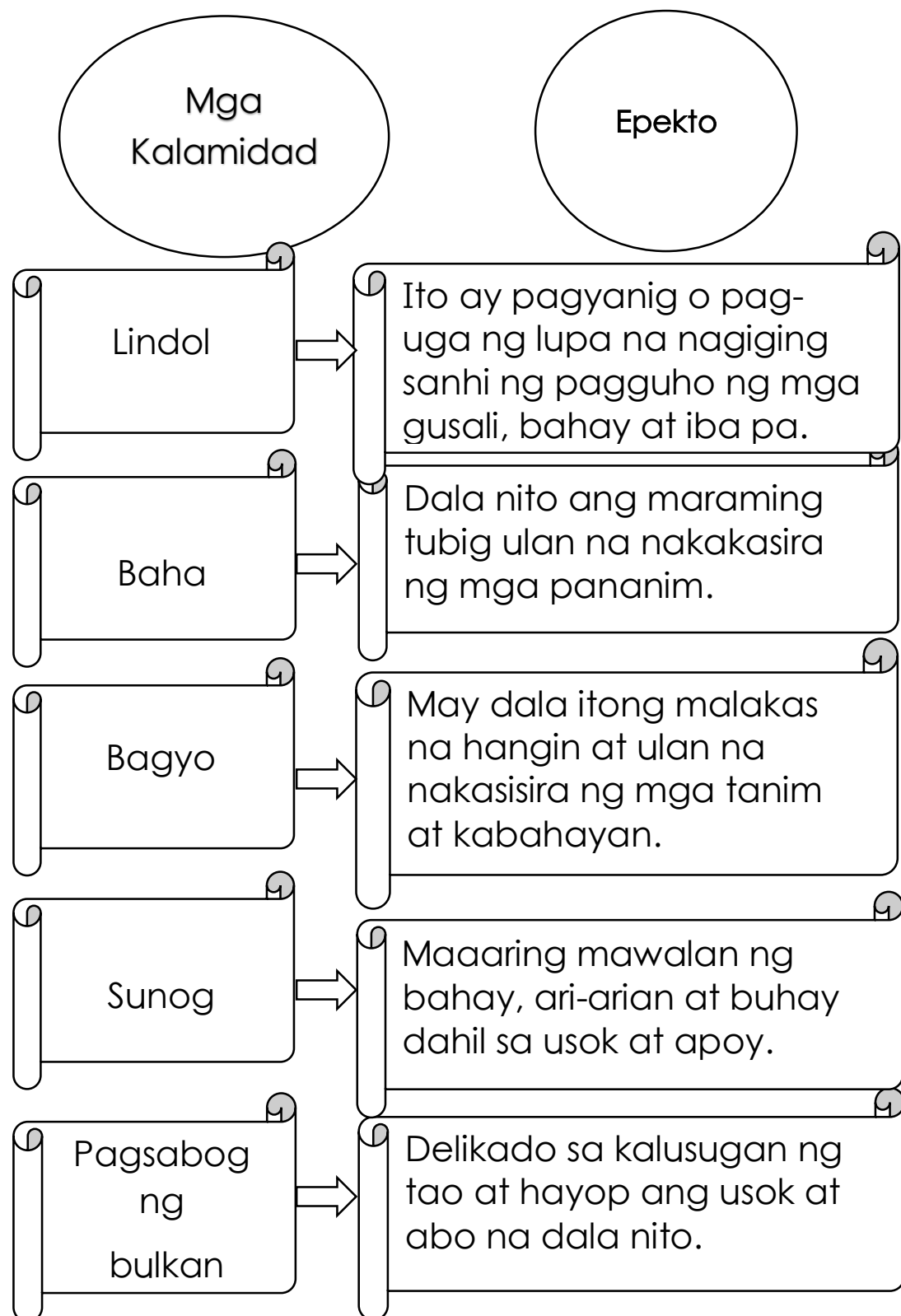
Suriin

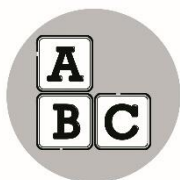
May dalawang uri ng panahon ang nararanasan sa ating komunidad. Ito ang tag-init at tag-ulan. Mula sa buwan ng Nobyembre hanggang buwan ng Abril nararanasan ang tag-init samantalang mula naman buwan ng Mayo hanggang Oktubre ang tag-ulan. Maaaring magbago ang buwan ng tag-init at tag-ulan dahil sa epekto ng *global warming* o pag-init ng daigdig.

Sa bawat uri ng panahon, maaaring makaranas ng iba't ibang sakit gaya ng lagnat, ubo, *sore eyes*, *allergy* at iba sa panahon ng tag-init at tag-ulan.

Uri ng Panahon	Magandang Dulot	Hindi Magandang Dulot
Tag-init	Nakagagawa ng mga gawain o aktibidad sa labas	Natutuyo ang mga pananim
	Nakapagbibilad ng palay ang mga magsasaka	Maaaring magkaroon ng sunog dahil sa sobrang init
	Madaling nakapagpapatuyo ng mga damit	Ang sobrang init ay mapanganib sa kalusugan ng tao
Tag-ulan	Nakapagtatanim ng palay at iba pang gulay	Nasisira ang mga pananim at iba pang ari-arian
	Nadidiligan ang mga pananim	Maaaring bumaha dahil sa sobrang tubig
	Napupuno ng tubig ang mga <i>dam</i> upang may magamit ang mga tao	Maaaring makakuha ng sakit gaya ng ubo, sipon, lagnat at trangkaso dahil sa malamig ng panahon

Ang kinaroroonan ng isang komunidad ay may kinalaman sa iba't ibang uri ng panahon at kalamidad na nararanasan. Ito ay nagdudulot ng epekto sa anyong lupa, anyong tubig at sa tao.

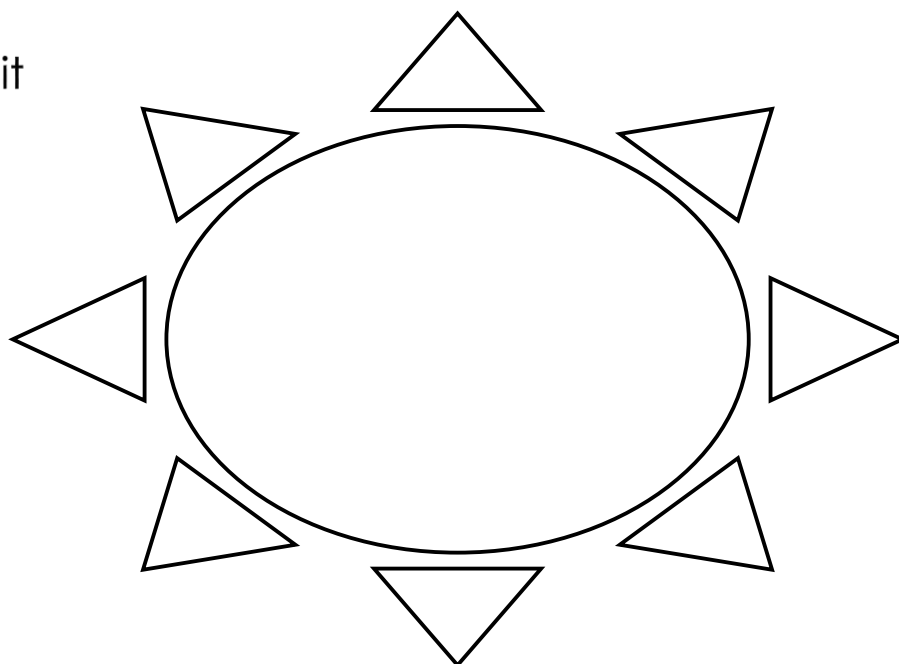

Pagyamanin

A. Iguhit sa loob ang mga bagay na dapat gamitin sa panahon ng tag-init at tag-ulan. Kulayan ang mga ito.

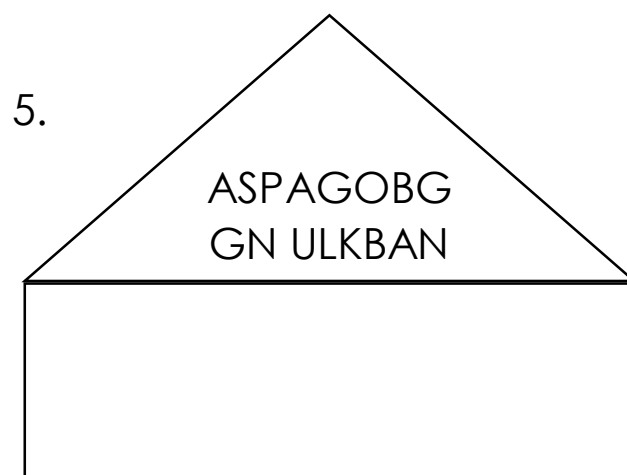
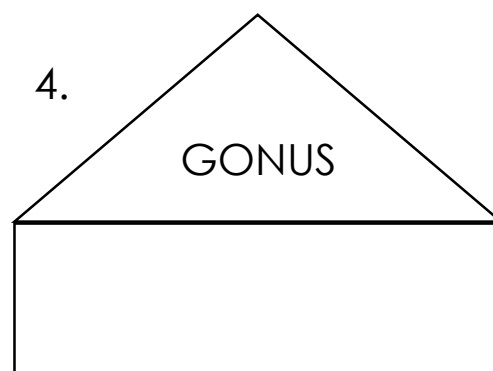
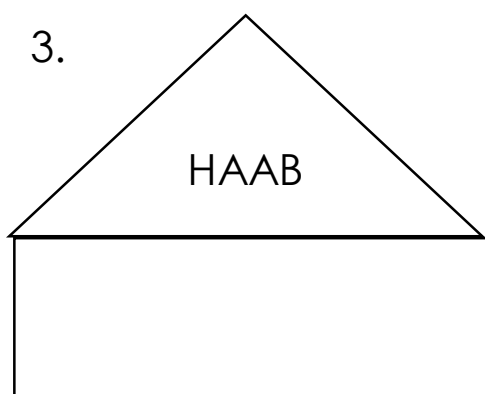
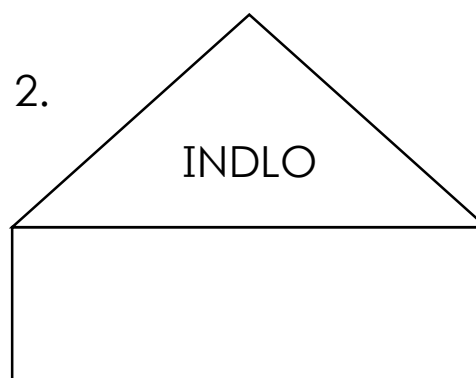
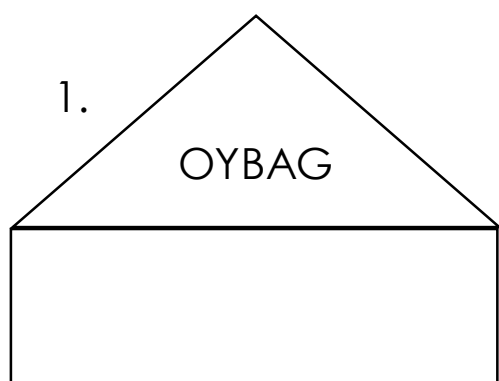
Tag-init

Tag-ulan

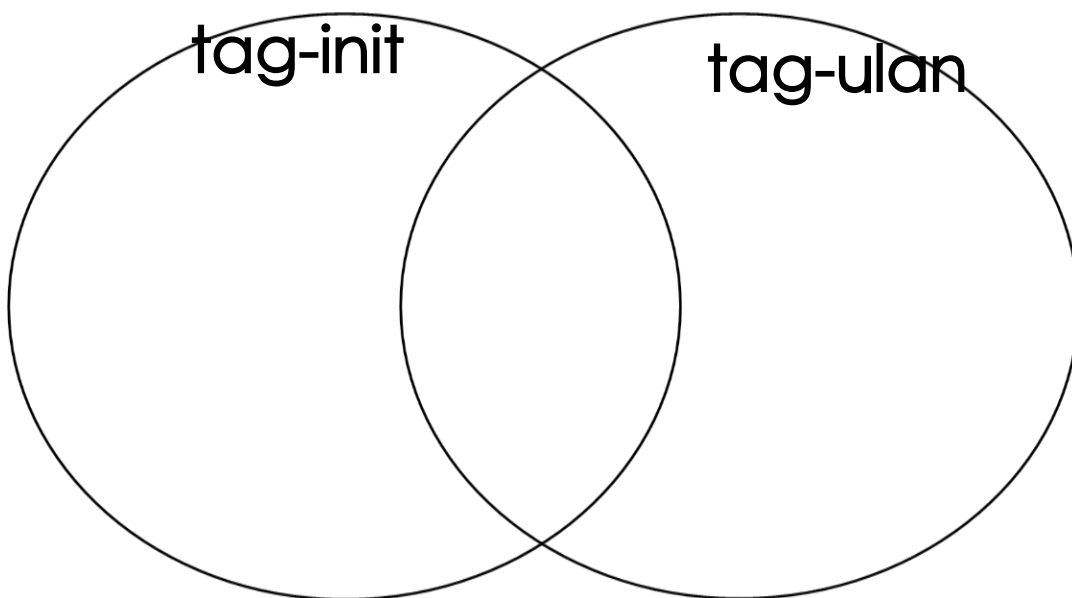

B. Ayusin ang mga letra sa loob ng tatsulok. Isulat ang nabuong salita sa kahon. Gamiting gabay ang mga pangungusap sa ibaba.

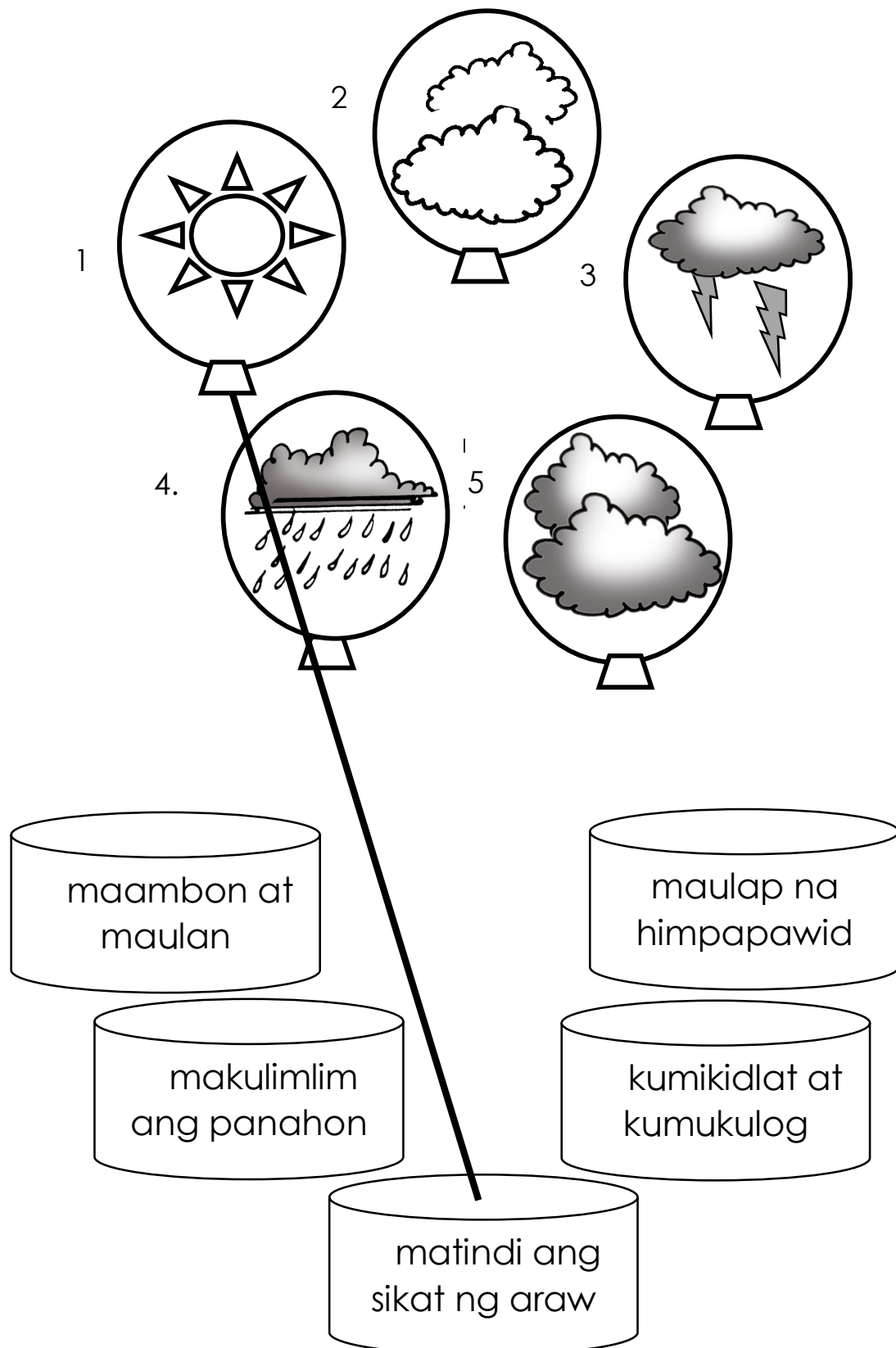

1. Ito ay pagbuga ng usok, mainit na putik at bato.
2. Ito ay nagdadala ng malakas na ulan at hangin.
3. Maaaring maging sanhi ng pagkawala ng buhay at ari-arian dahil sa usok at malaking apoy.
4. Ito ay pagyanig ng lupa at pagguho ng mga gusali, bahay at pagtumba ng poste at puno.
5. Ito ay isang kalamidad na bunga ng walang tigil na pag-ulan at malakas na hangin

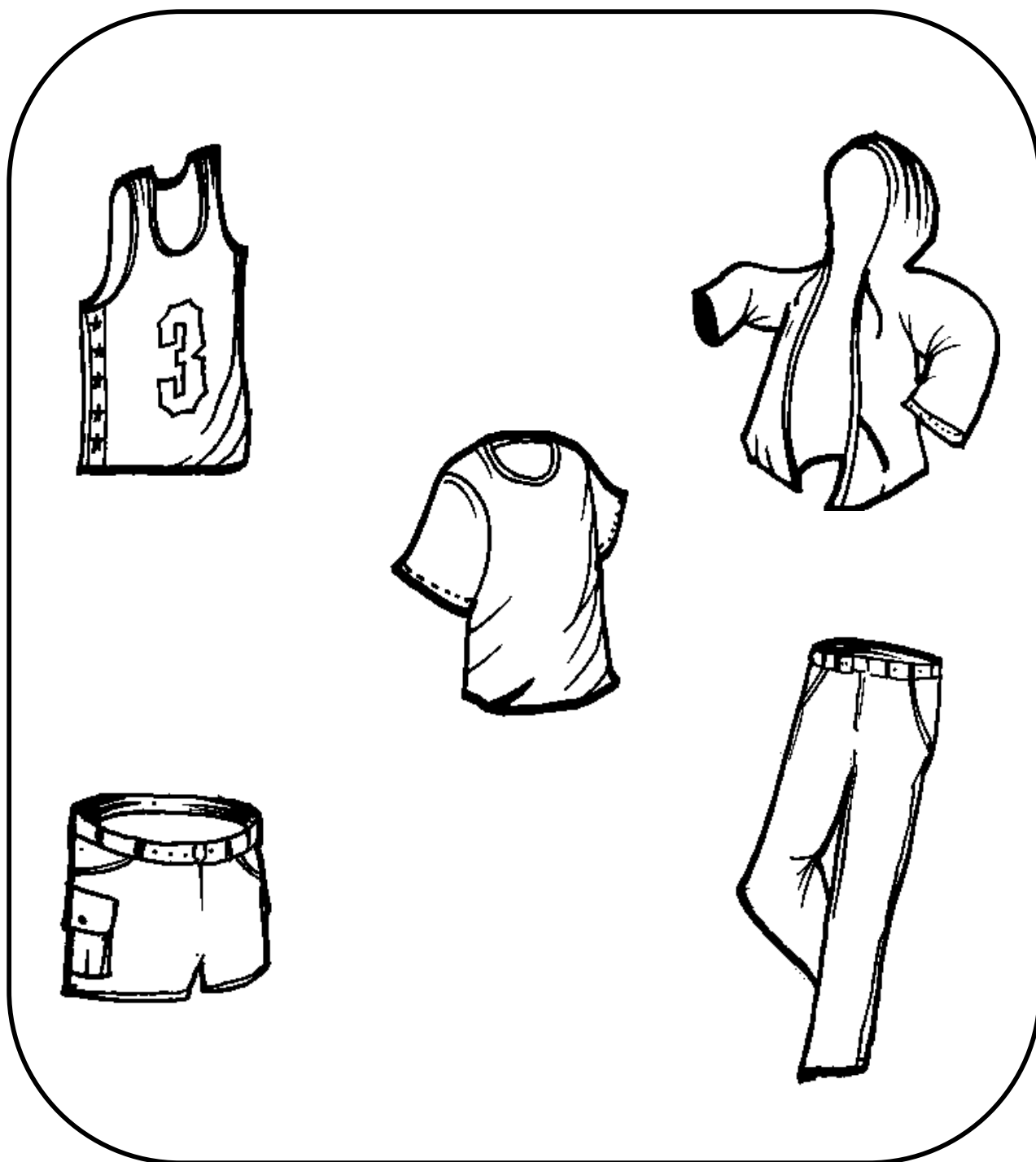
C. Paghambingin ang tag-init at tag-ulan. Sumulat ng salitang naglalarawan dito.

D. Tingnan ang mga larawan sa loob ng lobo.
Itambal ito sa uri ng panahon sa pamamagitan ng
paglalagay ng guhit.

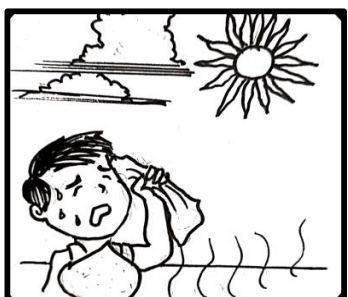
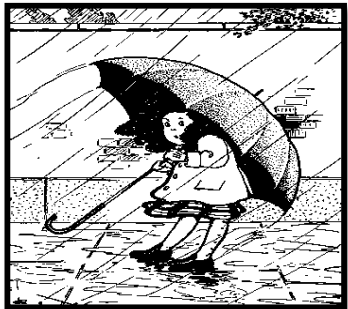
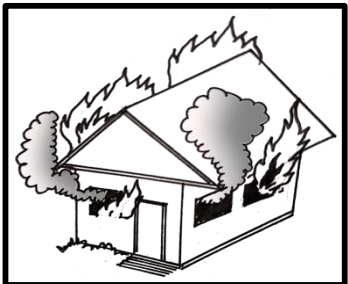

E. Bilugan ng mga kasuotan na isinusuot kapag tag-init at ikahon ang isinusuot kapag tag-ulan.

F. Itambal ang larawan ng panahon o kalamidad na nasa hanay A sa kahulugan nito sa hanay B.

A

B

a. bagyo

b. tag-init

c. lindol

d. tag-ulan

e. sunog

G. Hanapin ang mga salitang nglalarawan o may kaugnayan sa panahon at kalamidad. Kulayan ng asul ang nahanap na salita.

H. Isulat ang TAMA kung wasto ang isinasaad ng pangungusap at MALI kung hindi.

_____1. Madalas magkaroon ng sunog sa panahon ng tag-init.

_____2. Kapag ay baha at bagyo, nasisira ang mga pananim.

_____3. Ang mga bata ay naglalaro sa labas sa panahon ng tag-ulan.

_____4. Mabuti sa kalusugan ang usok at abo na dala ng pagsabog ng bulkan.

_____5. Pumunta agad si Ben sa gumuhong gusali Pagkatapos ng lindol.

Isaisip

Isulat sa kahon ang tamang sagot base sa iyong napag-aralan.

1. Maaaring magbago ang buwan ng tag-init at tag-ulan dahil sa epekto ng o pag-init ng daigdig.
2. Nakagagawa ng mga gawain o aktibidad sa labas sa panahon ng .
3. Sa panahon ng , maaaring magkasakit ng ubo, sipon, lagnat at trangkaso.
4. Ang ay pagyanig o pag-uuga ng lupa na nagiging sanhi ng pagguho ng mga gusali, bahay at iba pa.
5. Delikado sa kalusugan ng tao at hayop ang usok at abo na dala ng .

Isagawa

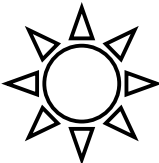

Gumawa ng *retrieval chart*. Punan ng sagot ang bawat kahon.

Mga Kalamidad	Epekto nito sa atin	Maaaring gawin upang maging ligtas
1.bagyo		
2.baha		
3.sunog		
4.lindol		
5.pagsabog ng bulkan		

Tayahin

Itala ang ulat tungkol sa panahon na nararanasan sa iyong komunidad. Lagyan ng ✓ ang bawat kahon.

Uri ng Panahon Araw				
Lunes				
Martes				
Miyerkules				
Huwebes				
Biyernes				
Sabado				
Linggo				

Karagdagang Gawain

Anong kalamidad ang nasa larawan? Ano ang epekto nito sa kapaligiran at sa tao?

Susi sa Pagwawasto

Subukin 1. tag-ulán 2. sunog 3. tag-araw 4. bagyo 5. pagsabog ng bulkan	Balikan 1. bural 2. ilog 3. dagat 4. bulkan 5. bukid/kapatagan	Pagymamanin A Macaring iba-iba ang sagot ng mga bata	B baha bagyo lindol baha sunog Pagsabog ng bulkan
C Macaring iba-iba ang sagot ng mga bata	D 1. matindi ang sikat ng araw 2. maulap na himpapawid 3. kumikidlat at kumukulog 4. marambon at maalan 5. makulimlim ang	E 1. sando-bilog 2. pantalon-kahon 3. jacket-kahon 4. short-bilog 5. T-shirt-bilog	F 1.c 2.a 3.e 4.d 5.b
G 1. pag-uga ng lupa 2. malaks na ulán 3. natumba ang puno 4. lava 5. lagnat	H 1. tama 2. tama 3. mali 4. mali 5. mali	Isaisip 1. global warming 2. tag-init 3. tag-ulán 4. lindol 5. pagsabog ng bulkan	Isagawa Macaring iba-iba ang sagot ng mga bata
Tayahin Macaring iba-iba ang sagot ng mga bata	Karagdagang Gawain Macaring iba-iba ang sagot ng mga bata		

Sanggunian

Cruz, Gloria M. Capunitan Charity A. dela Rosa, Emelita C. Arrobang Leo, F. Janda Lerma V. "Kapaligiran at Uri ng Panahon sa Aking Komunidad" *Araling Panlipunan, Kagamitan ng Mag-aaral, Baitang 2* (Vibal Publishing House Inc., 2013) 87-93.

Cruz, Gloria M. Capunitan Charity A. dela Rosa, Emelita C. Arrobang Leo, F. Janda Lerma V. "Kapaligiran at Uri ng Panahon sa Aking Komunidad" *Araling Panlipunan, Patnubay ng Guro, Tagalog, Baitang 2* (Vibal Publishing House Inc., 2013) 28-34.

Forniz, Grace M., Jimeno, Ruby TN., Menese, Sonny F. Jr., Evangelista, Teresita T., Santos, Genia V., Sabas, Julia B., Pena, Rhodora B., Ampong, Amphy B., "Edukasyong sa Pangkalusugan, Kagamitan ng Mag-aaral, Baitang 4 (DepEd-ICS, 2015)374-379, 380-384.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph